

Í MELDRINUM

Børn skulu sleppa at spæla

Føroysk børn skulu ikki einans sita framman fyri telduni og sjónvarpinum, men eisini vera úti og spæla. – Børn skulu skreiða, standa á rulliskoytum og sleppa at spæla. Tað er í spæli, tey mennast allarmest, sigur Hjørdis Johansen. Í farnu viku vann hon Barnamentanarheiðursløn Tórshavnar Býráðs fyri tað arbeiðið, hon ger fyri børn og ung á Dramaverkstaðnum

Rannvá G. Fossaberg

– Hetta er fantastiska fløvandi, og eg eri púra ovfarin, at tey hava valt meg. Tað eru jú so nógv onnur, sum gera eitt gott arbeiði fyri børn og ung, sigur 63 ára gamla Hjørdis Johansen, sum hósdagin í farnu viku fekk Barnamentanarheiðurslønina frá Tórshavnar Býráð.

Í grundgevingini stendur millum annað, at »Við dirvi og dugna hevur hon gjørt leiklistagreinina fróðliga og forvitnisliga hjá okkara børnum og ungu. Við hepnari hond, hegri og sínum bragdliga lyndi hevur Hjørdis Johansen givið listaverkstaðnum sín serkenda dramadám í tónleiki og sjónleiki bæði úti og heima.«

Nú Dramaverkstaðurin hevur 15 ár á baki, hava útvið 600 børn og ung í styttri ella longri tíðarskeið fingið frálæru innan drama og sjónleik.

– At síggja hvussu børnini broytast, tora betur og veruliga mennast sum persónar ger, at eg tími mítt arbeiði og síggi, hvønn týðning tað hevur fyri hesi børnini, sigur Hjørdis Johansen, sum sjálf saknaði eitt tilboð sum

Dramaverkstaðin, tá hon var barn og hevði stóran áhuga fyri sjónleiki.

Skrivaði leik í 5. flokki

Børnini og tey ungu, sum fáa frálæru innan drama og sjónleik á Dramaverkstaðnum, læra við at spæla ymisk spøl og at spæla leikir fyri hvørjum øðrum. Fyri Hjørdis Johansen hevur spæl ein týðandi leiklut.

– Tá vit hava verið uttanlands við onkrum leiki, verða føroysku børnini róst upp um skýggja, tí tað liggur so væl fyri hjá teimum at spæla sjónleik, hóast tey ikki eru serliga gomul

– Børn skulu skreiða, standa á rulliskoytum og sleppa at spæla. Tað er í spæli, tey mennast allarmest, sigur Hjørdis Johansen og heldur fram:

– Sum barn spældi eg nógv, og tá meini eg ordiliga nógv. Eg var eisini nógv úti, kanska serliga tí eg hevði ring bindindi og kláraði illa at sita still, sigur Hjørdis Johansen, ið vil lýsa seg sjálva sum ein orkuríkan persón. Longu frá barnsbeini dæmdi henni at spæla sjónleik.

– Tá eg gekk í 5. flokki skrivaði eg mín fyrsta leik og fekk flokksfelagarnar at spæla við í leikinum. Minnst meg rætt, bleiv tað tó ongantíð til nakra sýning, tá alt kom til alt, fortelur Hjørdis Johansen og flennir.

Tá hon var 13 ára gomul hevði Eyðun Johannsen undirvísing í drama og sjónleiki, men tá var Hjørdis Johansen tíverri ov ung at fylgja undirvísingini.

– Eg minnst væl, hvussu eg ynskti at sleppa til dramalæru hjá Eyðuni, men tað var bert ætlað ungum, og eg var bara 13 ár og í so ung, sigur Hjørdis Johansen og leggur afturat:

– Tá eg í 1997 byrjaði Dramaverkstaðin var tað millum annað tí, at eg mintist aftur á ta tíðina, tá eg sjálf ynskti at læra at spæla sjónleik, men einki tilíkt tilboð var, greiðir Hjørdis frá. At tørvur var og framvegis er á einum tilboði um frálæru í drama og

sjónleiki, visir næmingatalið hjá Dramaverkstaðnum.

– Longu frá fyrsta degi komu nógv børn á Dramaverkstaðið. Hóast talið á næmingum hesi 15 árin hevur verið svingandi, haldi eg meg kunna siga, at tað eru nógv børn í Føroyum, ið eru áhugað í sjónleiki, sigur Hjørdis Johansen, sum hvørt ár hevur millum 80 og 100 næmingar á Dramaverkstaðnum.

X-Factor mentanin ávirkar

Nógv er broytt, síðani Dramaverkstaðurin læt hurðarnar upp fyri fyrstu ferð í 1997. Eisini børn og ung eru annarleiðis í dag samanborið við fyrri 15 árum síðani, heldur Hjørdis.

– Onkursvegna haldi eg, at børnini tá hvíldu betur í sær sjálvum og vóru róligari, sigur Hjørdis Johansen. Hon sigur seg kunna merkja, at X-factor mentanin við upptøkuroyndum ávirkar børn og ung.

– Tað, at tey síggja ymsar kappingar so sum X-Factor í sjónvarpi, hevur avgjørt eina ávirkan. Tey fáa eitt annað forhold til tað at traðka fram á ein pall. Tað verið seg bæði positivt og negativt, greiðir Hjørdis Johansen frá.

Hon heldur, at sendingar sum X-Factor kunnu kveikja dreyamar hjá børnum, og tað dámar henni væl.

– Tað góða er, at børnini hyggja eftir sendingunum og kunnu spegla seg í teimum vanligu persónunum, sum luttaka. Á tann hátt kunnu tey droyma og fáa eina »hatta vil eg eisini« -kenslu. Tí haldi eg, at upptøkuroyndir eru góðar. Tá fáa øll móguleika at vísa, hvat tey duga, sigur Hjørdis Johansen, sum tó viðgongur, at henni ikki dámar viðferðarháttin av teimum, sum ikki megna at koma víðari í hesum ymsu talentkappingunum í útlandinum.

– Ofta verður farið rættiliga illa við taparanum, tað vil siga persóninum, ið ikki klárar seg líka væl sum onkur annar. Tann partin dámar mær als ikki, tí tað kann heilt einfalt kvala tey, sum ikki tora best og eru smæðin. Tað eru ikki øll, sum eru egnað til upp-